A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2016. szeptember 21.*

„Előzetes döntéshozatal — 2011/64/EU irányelv — A 15. cikk (1) bekezdése — A feldolgozott dohánytermékek legmagasabb kiskereskedelmi árának gyártók és importőrök általi szabad meghatározása — Nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára e termékeknek az adójegyen feltüntetett ár alatti áron történő értékesítését — Áruk szabad mozgása — EUMSZ 34. cikk — Értékesítési módok — Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikk”

A C-221/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2015. május 13-án érkezett, 2015. május 5-i határozatával terjesztett elő az

Etablissements Fr. Colruyt NV

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök (előadó), J.-C. Bonichot és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: M. Ferreira tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. február 17-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Etablissements Fr. Colruyt NV képviseletében R. Verstraeten és H. De Bauw advocaten,

– a belga kormány képviseletében kezdetben N. Zimmer, J. Van Holm és M. Jacobs, később J. Van Holm és M. Jacobs, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: A. Fromont advocaat,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues, D. Colas, J. Bousin és S. Ghiandoni, meghatalmazotti minőségben,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes, A. Brigas Afonso és M. Rebelo, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

– az Európai Bizottság képviseletében E. Manhaeve, H. van Vliet és F. Tomat, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. április 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló, 2011. június 21-i 2011/64/EU tanácsi irányelvnek (HL 2011. L 176., 24. o.) az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 20. és 21. cikkével összefüggésben értelmezett 15. cikke (1) bekezdésének, az EUMSZ 34. cikknek, valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikknek az értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet az Établissements Fr. Colruyt NV (a továbbiakban: Colruyt) ellen a dohánytermékeknek az e termékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron történő értékesítése tárgyában folyamatban lévő büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2011/64 irányelv (2), (3), (9) és (10) preambulumbekezdése kimondja:

„(2) A dohánytermékekre vonatkozó uniós adójogszabályoknak biztosítaniuk kell a belső piac megfelelő működését és ezzel egyidejűleg [a] magas szintű egészségvédelmet [...]

(3) Az Európai Unióról szóló szerződés egyik célja egy gazdasági unió fenntartása, amely jellemzői hasonlítanak egy nemzeti piac jellemzőihez, amelyen belül egészséges verseny uralkodik. A dohánygyártmányok tekintetében e cél elérése előfeltételezi, hogy a tagállamokban az ezen ágazat termékeinek forgalmát érintő adók alkalmazása ne torzítsa a versenyfeltételeket, és az Unión belül ne akadályozza azok [helyesen: e termékek] szabad mozgását.

[…]

(9) Különösen a jövedéki adók szerkezete összehangolásának kell ahhoz vezetnie, hogy az ugyanazon csoportba tartozó dohánygyártmányok kategóriái közötti verseny az adóterhek következtében ne torzuljon, és hogy ez a tagállamok nemzeti piacainak megnyitását valósítsa meg.

(10) A szabad verseny követelménye a szabad árképzést jelenti a dohánygyártmányok minden csoportja tekintetében.”

4 Ezen irányelvnek a „Tárgy” című 1. fejezeten belül található 1. cikke a következőket írja elő:

„Ezen irányelv megállapítja a tagállamok által a dohánygyártmányokra kivetett jövedéki adó szerkezete és adókulcsa összehangolásának általános elveit.”

5 Az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Unióban gyártott cigarettákra és a harmadik országokból behozott cigarettákra a vámokat is tartalmazó legmagasabb kiskereskedelmi ár alapján számított ad valorem jövedéki adót és a termék egységére meghatározott tételes jövedéki adót kell kivetni.”

6 Ugyanezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A gyártók, vagy adott esetben azok Unión belüli képviselői vagy megbízottjai, valamint a harmadik országokból dohányt importálók szabadon határozhatják meg a legmagasabb kiskereskedelmi árat minden termék esetében és minden tagállam számára, ahol a kérdéses terméket szabad forgalomba bocsátják.

Az első albekezdés azonban nem akadályozhatja az árszínvonalak ellenőrzésére vonatkozó nemzeti jogalkotási rendszerek végrehajtását, vagy a meghatározott árak betartását, feltéve, hogy azok összeegyeztethetők az Unió jogalkotásával.”

A belga jog

7 Az 1977. január 24-i wet betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere produkten (a fogyasztók egészségének az élelmiszerek és egyéb termékek tekintetében történő védelméről szóló törvény, Belgisch Staatsblad, 1977. április 8., 4501. o.) alapügy tényállásának megvalósulása idején hatályos változata (a továbbiakban: egészségvédelmi törvény) 7. cikke 2a. §-ának 1° pontja a következőképpen rendelkezik:

„Tilos a dohány, a dohányalapú termékek és a hasonló termékek (a továbbiakban: dohánytermékek) reklámozása és az ezek útján történő szponzorálás.

Reklámozásnak és szponzorálásnak minősül minden olyan közlés vagy cselekmény, amelynek közvetlen vagy közvetett célja a vásárlás ösztönzése, a helyszíntől, az alkalmazott kommunikációs eszközöktől vagy a használt módszerektől függetlenül.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 A Colruyt ugyanezen a néven szupermarket-hálózatot üzemeltet Belgiumban.

9 A federale overheidsdienst van volksgezondheid (szövetségi közegészségügyi szolgálat, Belgium) által folytatott vizsgálatot követően az openbaar ministerie (ügyészség, Belgium) megállapította, hogy szupermarketeiben a Colruyt az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontja értelmében tiltott dohányreklámozási tevékenységet folytatott. Így a Colruyt különböző dohánytermékeket értékesített:

– az e termékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron;

– a polcon feltüntetett ár sárga-piros hátterével jelzett mennyiségi engedménnyel;

– valamennyi vevő számára biztosított, időszakos 3%-os általános engedménnyel,

– személyek különleges csoportja, mégpedig ifjúsági mozgalmak tagjai számára biztosított, 3%-os általános „*kampkorting*” engedménnyel (úgynevezett raktárengedmény).

10 A correctionele rechtbank te Brussel (brüsszeli büntetőbíróság, Belgium) a 2013. május 10-i ítéletével e rendelkezés megsértése miatt többek között 270 000 euró összegű bírságot szabott ki a Colruytra.

11 A Colruyt ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a hof van beroep te Brusselhez (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium), többek között azzal érvelve, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti kiskereskedelmi árak alkalmazásának tilalma összeegyeztethetetlen a 2011/64 irányelv 15. cikkének (1) bekezdésével, az EUMSZ 34. cikkel, valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével együtt értelmezett EUMSZ 101. cikkel.

12 E körülmények között a hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Ellentétes-e a 2011/64 irányelv – adott esetben a Charta 20. és 21. cikkével összefüggésben értelmezett – 15. cikkének (1) bekezdésével az olyan nemzeti intézkedés, amely minimumárak betartására kötelezi a kiskereskedőket azáltal, hogy megtiltja számukra, hogy a gyártó/importőr által az adójegyen feltüntetett ár alatti árat alkalmazzanak a dohánytermékekre?

2) Ellentétes-e az EUMSZ 34. cikkel az olyan nemzeti intézkedés, amely minimumárak betartására kötelezi a kiskereskedőket azáltal, hogy megtiltja számukra, hogy a gyártó/importőr által az adójegyen feltüntetett ár alatti árat alkalmazzanak a dohánytermékekre?

3) Ellentétes-e az EUMSZ 101. cikkel összefüggésben értelmezett [EUSZ] 4. cikk (3) bekezdésével az olyan nemzeti intézkedés, amely minimumárak betartására kötelezi a kiskereskedőket azzal, hogy megtiltja számukra, hogy a gyártó/importőr által az adójegyen feltüntetett ár alatti árat alkalmazzanak a dohánytermékekre?

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

13 A belga kormány arra hivatkozik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel először is az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontja semmilyen összefüggést nem mutat az alapeljárás tárgyával, ugyanis Belgiumban a dohánytermékek kiskereskedelmi viszonteladói árát a belga jog egyéb rendelkezései szabályozzák. Másodszor azt állítja, hogy a 2011/64 irányelv értelmezése e jogvita eldöntése szempontjából nem releváns, mivel az említett 7. cikk 2a. §-ának 1° pontja nem ezen irányelv belga jogrendbe való átültetésére irányul. Harmadszor úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem felel meg a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében előírt feltételeknek, amennyiben nem nyújt elegendő információt e jogvita ténybeli és jogszabályi hátteréről, és azon konkrét okok ismertetését sem tartalmazza, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vonatkozóan. A francia kormány szintén kétségeit fejezi ki e kérelem elfogadhatóságával kapcsolatban.

14 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatal iránt előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2015. július 16-i Sommer Antriebs- und Funktechnik ítélet, C-369/14, EU:C:2015:491, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

15 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságával kapcsolatos első okot illetően elegendő emlékeztetni arra, hogy az EUMSZ 267. cikk által létrehozott eljárás keretében a Bíróságnak nem feladata a nemzeti jog rendelkezéseinek értelmezéséről határozni, sem azt megítélni, hogy helyesen értelmezte-e e rendelkezéseket a nemzeti bíróság (2010. október 7-i dos Santos Palhota és társai ítélet, C-515/08, EU:C:2010:589, 18. pont).

16 Ami a belga kormány által hivatkozott második elfogadhatatlansági okot illeti, egyáltalán nem nyilvánvaló, hogy az alapeljárásban szóban forgó helyzet a 2011/64 irányelv hatályán kívül esik, vagy legalábbis hogy az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontja egyáltalán nem alkalmas arra, hogy megfossza a hatékony érvényesüléstől ezen irányelv bizonyos rendelkezéseit, vagy hogy az említett irányelv kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával. Egyébiránt ez a kifogás az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés érdemi részével kapcsolatos.

17 A harmadik elfogadhatatlansági ok tekintetében meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a jelen esetben kellő részletességgel ismertette az alapeljárásbeli jogvita jogi és ténybeli hátterét ahhoz, hogy a Bíróság hasznos választ adhasson a számára feltett kérdésekre, továbbá hogy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érintettek észrevételeket nyújthassanak be. Ezenfelül az előzetes döntéshozatalra utaló határozat arra enged következtetni, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás összhangban áll-e az értelmezni kért uniós jogi rendelkezésekkel, továbbá hogy amennyiben e szabályozás nem egyeztethető össze az említett rendelkezésekkel, úgy megalapozatlannak lehetne tekinteni a Colruyt ellen felhozott vádakat.

18 A fentiekre tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatónak kell tekinteni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

19 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2011/64 irányelvnek a Charta 20. és 21. cikkével összefüggésben értelmezett 15. cikke (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket.

20 Amint az 1. cikkéből kitűnik, a 2011/64 irányelv célja, hogy megállapítsa a tagállamok által a dohánygyártmányokra kivetett jövedéki adó szerkezete és adókulcsa összehangolásának általános elveit. Az említett irányelv tehát a dohánytermékekre vonatkozó uniós adójogszabályok körébe tartozik, amely jogszabályoknak a célja az említett irányelv (2) preambulumbekezdése értelmében az, hogy biztosítsák többek között a belső piac megfelelő működését.

21 Emellett a 2011/64 irányelv (3) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy e célkitűzés megvalósítása érdekében ezen irányelv biztosítani kívánja, hogy a tagállamokban a dohánygyártmányok ágazata termékeinek forgalmát érintő adók alkalmazása ne torzítsa a versenyfeltételeket, és az Unión belül ne akadályozza e termékek szabad mozgását. Ezen irányelv (9) preambulumbekezdése kimondja különösen azt, hogy a jövedéki adók szerkezete összehangolásának kell ahhoz vezetnie, hogy az ugyanazon csoportba tartozó dohánygyártmányok kategóriái közötti verseny az adóterhek következtében ne torzuljon, és hogy ez a tagállamok nemzeti piacainak megnyitását valósítsa meg.

22 A fentiekből következően a 2011/64 irányelv a belső piac megfelelő működését kívánja biztosítani a dohánygyártmányok ágazatának termékeire kivetett jövedéki adó tagállamokon belüli alkalmazása tekintetében.

23 Ezen irányelv 15. cikke (1) bekezdésének első albekezdését e célra tekintettel kell értelmezni. E rendelkezés előírása szerint a gyártók, vagy adott esetben azok Unión belüli képviselői vagy megbízottjai, valamint a harmadik országokból dohányt importálók szabadon határozhatják meg a legmagasabb kiskereskedelmi árat minden termék esetében és minden tagállam számára, ahol a kérdéses terméket szabad forgalomba bocsátják, annak érdekében, hogy hatékony verseny érvényesüljön közöttük.

24 A Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez a rendelkezés egyrészt biztosítani kívánja, hogy a dohánytermékeket terhelő százalékos jövedéki adó alapjának, azaz e termékek legmagasabb kiskereskedelmi árának a meghatározása minden tagállamban ugyanazon szabályok alapján történjék, másrészt pedig meg kívánja védeni a fent említett gazdasági szereplők szabadságát, amely lehetővé teszi számukra, hogy az esetlegesen alacsonyabb önköltségi árból következő versenyelőnyt ténylegesen élvezhessék (lásd analógia útján: 2010. március 4-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-197/08, EU:C:2010:111, 36. pont).

25 Egyébiránt az említett rendelkezés a dohány adóztatásának rendszerébe tagozódik, ami magában foglalja, hogy a gyártók vagy importőrök által meghatározott és a hatóság által jóváhagyott árat legmagasabb árként kötelező alkalmazni, és azt ilyenként kell tiszteletben tartani az értékesítési lánc minden lépcsőjében a fogyasztónak való értékesítésig, annak elkerülése érdekében, hogy a megállapított ár túllépése miatt az adóbevételek teljessége sérülhessen (lásd ebben az értelemben: 2010. március 4-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-197/08, EU:C:2010:111, 43. pont).

26 A 2011/64 irányelv 15. cikke (1) bekezdésének első albekezdése tehát annak biztosítására irányul, hogy a dohánytermékek jövedéki adójára vonatkozó szabályok alkalmazása ne sértse a szabad verseny követelményét, ami – amint ezen irányelv (10) preambulumbekezdéséből kitűnik – magában foglalja a gyártók vagy importőrök általi szabad árképzést a dohánygyártmányok minden csoportja tekintetében.

27 A Bíróság így lényegében már kimondta, hogy a 2011/64 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése nem értelmezhető akként, hogy azzal ellentétes az olyan szabályozás, amely az országba behozott vagy ott előállított dohánygyártmányok fogyasztók számára való értékesítése tekintetében eladási árat, nevezetesen az adójegyen feltüntetett árat ír elő, feltéve hogy ezt az árat a gyártó vagy az importőr szabadon határozta meg (lásd analógia útján: 1977. november 16-i GB-Inno-BM ítélet, 13/77, EU:C:1977:185, 63. és 64. pont).

28 Ami az alapügyet illeti, az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontjában szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozásbeli rendelkezés, amely a kérdést előterjesztő bíróság által közölt információk szerint megtiltja a kiskereskedők számára többek között azt, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, a dohány adóztatási rendszerének különleges jellemzőire tekintettel kétségtelenül azzal a hatással jár, hogy az említett gazdasági szereplőkkel szemben az ilyen termékek fogyasztók számára való értékesítése tekintetében az ezen az adójegyen feltüntetett ár alkalmazását írja elő. Ugyanakkor a Bíróság elé terjesztett iratokból nem tűnik ki, hogy ez a rendelkezés szabályozni kívánja az említett adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár meghatározását, ahogyan az sem, hogy e rendelkezés valamilyen más módon a dohánytermékek jövedéki adójának alkalmazására vonatkozna.

29 Ezért egy ilyen nemzeti rendelkezés nem tartozik a 2011/64 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése szerinti helyzetek körébe. E nemzeti rendelkezés tehát nem ellentétes az imént említett cikkel.

30 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg a Colruyt azon érve, amely szerint az importőrként is eljáró, illetve az ilyen minőséggel nem rendelkező kiskereskedők közötti, a Charta 20. és 21. cikkével ellentétes indokolatlan hátrányos megkülönböztetést képez az, hogy a kiskereskedők számára nem ismerik el annak szabadságát, hogy az említett 15. cikk (1) bekezdése szerint meghatározhassák a dohánytermékek fogyasztóval szemben alkalmazott eladási árát. A Charta e rendelkezései ugyanis semmiképpen nem eredményezhetik a 2011/64 irányelv hatályának kiterjesztését a kiskereskedők által alkalmazott minimumár meghatározására, amely árképzést a dohánytermékek jövedéki adójának alkalmazása főszabály szerint nem befolyásolja.

31 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/64 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, feltéve hogy ezt az árat a gyártó vagy az importőr szabadon határozta meg.

A második kérdésről

32 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 34. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket.

33 Az EUMSZ 34. cikk szerint a tagállamok között tilos a behozatalra vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következően minden olyan tagállami intézkedést, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet, az e rendelkezés szerinti mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni (1974. július 11-i Dassonville-ítélet, 8/74, EU:C:1974:82, 5. pont; 2015. december 23-i Scotch Whisky Association és társai ítélet, C-333/14, EU:C:2015:845, 31. pont).

34 Így a nemzeti jogszabályok harmonizációjának hiányában mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedéseknek számítanak az áruk szabad mozgásának olyan akadályai, amelyek az árukra vonatkozó feltételekkel kapcsolatos szabályok más tagállamból származó olyan árukra történő alkalmazásából erednek, amelyeket jogszerűen állítanak elő és forgalmaznak az adott tagállamban, akkor is, ha ezek a szabályok különbségtétel nélkül minden termékre vonatkoznak (lásd ebben az értelemben: 1979. február 20-i Rewe-Zentral, úgynevezett „Cassis de Dijon”-ítélet, 120/78, EU:C:1979:42, 6., 14. és 15. pont).

35 Az értékesítés egyes módjait korlátozó vagy megtiltó nemzeti rendelkezések más tagállamokból származó termékekre történő alkalmazása nem alkalmas a tagállamok közötti kereskedelemnek az említett ítélkezési gyakorlat értelmében vett közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális akadályozására, amennyiben e jogszabályok minden olyan érintett gazdasági szereplőre vonatkoznak, akik az adott állam területén tevékenykednek, és amennyiben mind jogilag, mind ténylegesen ugyanúgy érintik a nemzeti termékek és a más tagállamokból származó termékek forgalmazását. Amennyiben ugyanis e feltételek teljesülnek, az ilyen típusú jogszabályok alkalmazása a más tagállamból származó, az ezen állam által meghatározott szabályoknak megfelelő termékek értékesítésére nem akadályozza meg vagy nehezíti jobban ezek piacra jutását, mint a nemzeti termékek esetében (2009. február 10-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-110/05, EU:C:2009:66, 36. pont).

36 Következésképpen az EUMSZ 34. cikk értelmében a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedéseknek kell tekinteni a valamely tagállam által meghozott olyan intézkedéseket, amelyeknek a célja vagy a hatása a más tagállamokból származó termékekkel szembeni kedvezőtlenebb bánásmód nyújtása, valamint a jelen ítélet 34. pontjában meghatározott intézkedéseket. Ugyanebbe a fogalomba tartozik minden más olyan intézkedés, amely valamely tagállamban akadályozza a más tagállamokból származó termékek piacra jutását (lásd ebben az értelemben: 2009. február 10-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-110/05, EU:C:2009:66, 37. pont).

37 E tekintetben, amennyiben a dohánytermékek árára vonatkozó olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontjában szerepel, nem e termékek jellemzőire vonatkozik, hanem kizárólag azokra a módokra, amelyek szerint azok értékesíthetők, az ilyen szabályozást az értékesítési módokra vonatkozó szabályozásnak kell tekinteni (lásd analógia útján: 2009. április 30-i Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft ítélet, C-531/07, EU:C:2009:276, 20. pont).

38 Azon kérdést illetően, hogy az ilyen szabályozás megfelel-e a jelen ítélet 35. pontjában említett feltételeknek, rá kell mutatni arra, hogy egyrészt az említett 7. cikk 2a. §-ának 1° pontjában szereplőhöz hasonló nemzeti rendelkezés, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, az adott állam területén tevékenységet folytató valamennyi érintett gazdasági szereplőre alkalmazandó.

39 Másrészt, amennyiben e rendelkezés nem érinti a más tagállamokból származó termékek esetében az említett adójegyen feltüntetett ár importőrök általi meghatározását, illetve amennyiben ezek az importőrök továbbra is szabadon határozhatják meg ezt az árat, e rendelkezés nem akadályozza meg vagy nehezíti jobban a más tagállamból származó dohánytermékek belga piacra jutását, mint a nemzeti dohánytermékek esetében.

40 Ezért az ilyen szabályozás nem képez az EUMSZ 34. cikk által tiltott, a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedést.

41 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 34. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, feltéve hogy ezt az árat az importőr szabadon határozta meg.

A harmadik kérdésről

42 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket.

43 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy noha az EUMSZ 101. cikk csak a vállalkozások tevékenységét érinti, és nem vonatkozik a tagállamoktól származó törvényi vagy rendeleti intézkedésekre, e cikk – az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével együttesen értelmezve, amely az Unió és a tagállamok közötti együttműködési kötelezettséget rögzíti – kötelezi a tagállamokat arra, hogy ne hozzanak vagy ne tartsanak hatályban olyan – akár törvényi, akár pedig rendeleti – intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy a vállalkozásokra vonatkozó versenyszabályok hatékony érvényesülését gátolják (2014. szeptember 4-i API és társai ítélet, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 és C-208/13, EU:C:2014:2147, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 Az EUMSZ 101. cikket az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben sérti az, ha valamely tagállam előírja vagy előnyben részesíti az EUMSZ 101. cikkel ellentétes megállapodások kötését, vagy az ilyen megállapodások hatását erősíti, vagy pedig ha a saját szabályozásának állami jellegét megszünteti azáltal, hogy a gazdasági jellegű döntések meghozatalának felelősségét magán piaci szereplőkre ruházza (2014. szeptember 4-i API és társai ítélet, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 és C-208/13, EU:C:2014:2147, 29. pont).

45 Ugyanakkor az olyan szabályozás, amely nem a beszállítók és a kiskereskedők közötti megállapodások megkötésének vagy más, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése szerinti magatartásoknak az előírására irányul, hanem ellenkezőleg, a hatóságokra bízza a fogyasztói árak meghatározását, nem sérti az említett, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezést (lásd ebben az értelemben: 1985. január 29-i Cullet és Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers ítélet, 231/83, EU:C:1985:29, 17. és 18. pont). Ehhez hasonlóan az olyan szabályozás, amely egy önmagában elégséges tilalomról rendelkezik, nem írja elő és nem is részesíti előnyben a versenyellenes megállapodások megkötését (lásd ebben az értelemben: 1991. november 17-i Ohra Schadeverzekeringen ítélet, C-245/91, EU:C:1993:887, 11. pont).

46 A jelen ítélet 28. pontjában megállapítottaknak megfelelően az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontjában szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozásbeli rendelkezés azzal a hatással jár, hogy a dohánytermékek fogyasztók számára való értékesítése tekintetében a kiskereskedők számára eladási ár – vagyis a termékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár – alkalmazását írja elő. Az ilyen szabályozás nem írja elő vagy részesíti előnyben a beszállítók és a kiskereskedők közötti megállapodások megkötését, azonban önmagában közvetlenül azzal a hatással jár, hogy meghatározza a kiskereskedők által alkalmazott árat. Ezenfelül a Bíróság elé terjesztett iratokból nem tűnik ki, hogy az egészségvédelmi törvény 7. cikke 2a. §-ának 1° pontját a dohánytermékek ágazatában előírt viszonteladási árra vonatkozó megállapodás nyomán fogadták volna el.

47 Egyébiránt az említett 7. cikk 2a. §-ának 1° pontja nem ruházza a magán piaci szereplőkre a kiskereskedők által alkalmazott ár meghatározásának vagy a gazdasági jellegű döntések meghozatalának a felelősségét.

48 E körülmények között az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szabályozás nem alkalmas arra, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését megfossza hatékony érvényesülésétől.

49 A fenti megfontolásokból az következik, hogy a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló, 2011. június 21-i 2011/64/EU tanácsi irányelv 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely**

megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, feltéve hogy ezt az árat a gyártó vagy az importőr szabadon határozta meg.

2) **Az EUMSZ 34. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket, feltéve hogy ezt az árat az importőr szabadon határozta meg.**

3) **Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a kiskereskedők számára, hogy a dohánytermékeken rögzített adójegyen a gyártó vagy az importőr által feltüntetett ár alatti egységáron értékesítsék e termékeket.**

Aláírások